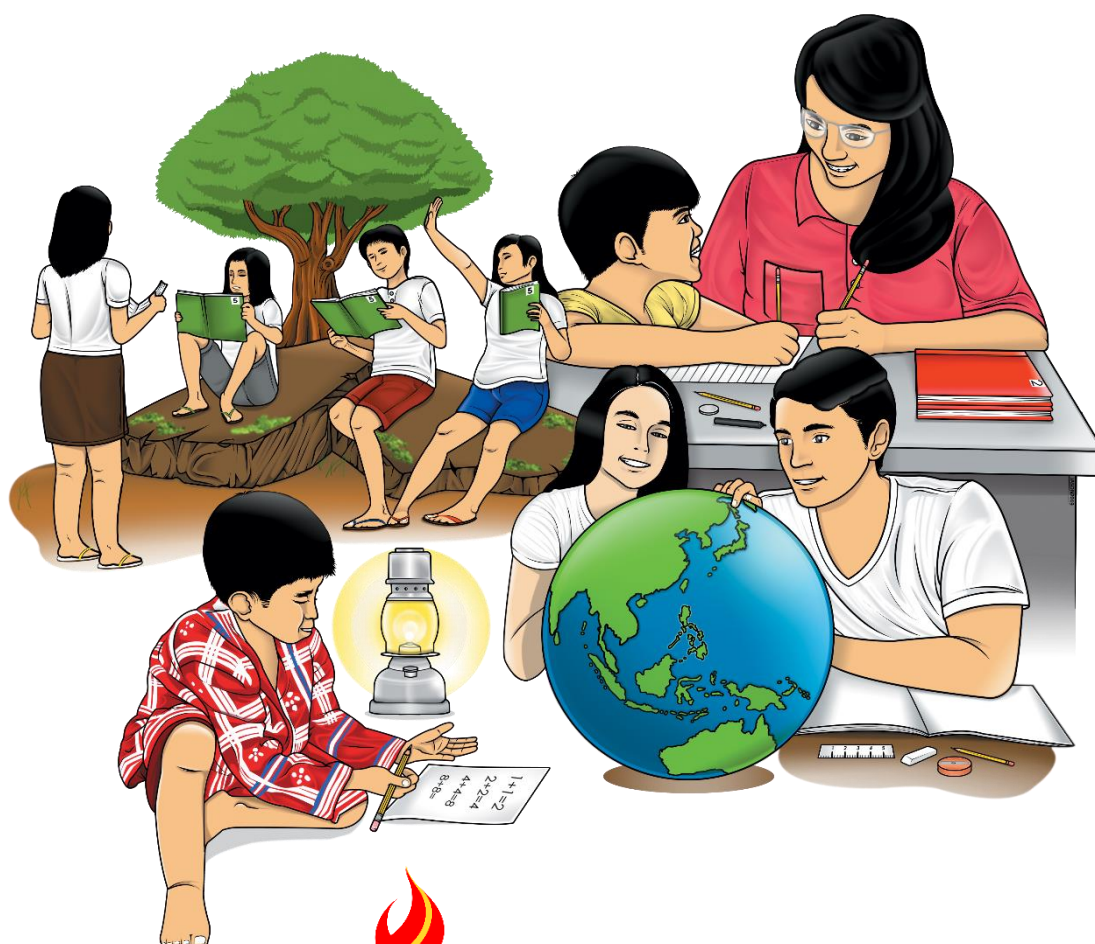

Filipino

Ikalawang Markahan – Modyul 10: Pagbubuo ng mga Tanong Matapos Mapakinggan ang Isang Teksto

**Filipino – Ikatlong Baitang
Alternative Delivery Mode**

**Ikalawang Markahan – Modyul 10: Pagbuo ng mga Tanong Matapos Mapakinggan ang Isang Teksto
Unang Edisyon, 2020**

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Irene C. Opinaldo

Editor: Cristy S. Agudera, Lorna C. Ragos

Tagasuri: Maricel M. Jamero, Iris Kristine Mejos, Shiela L. Cambungga

Tagawasto: Rhenan Nisperos

Tagaguhit at Tagalapat: Reygean Joyce B. Canlas, Jecson L. Oafallas,
Christian Mark A. Julian

Tagapamahala: Evelyn R. Fetalvero	Josephine L. Fadul
Janette G. Veloso	Christine C. Bagacay
Analiza C. Almazan	Lorna C. Ragos
Ma. Cielo D. Estrada	Cristy S. Agudera
Mary Jane M. Mejorada	Alma D. Mercado

Inilimbag sa Pilipinas ng Kagawaran ng Edukasyon – Region XI

Office Address: F. Torres St., Davao City

Telefax: (082) 291-1665; (082) 221-6147

E-mail Address: region11@deped.gov.ph * lrms.regionxi@deped.gov.ph

Filipino

Ikalawang Markahan – Modyul 10: Pagbubuo ng mga Tanong Matapos Mapakinggan ang Isang Teksto

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Kumusta ka na kaibigan? Binabati kita dahil nasagot mo ang mga nakaraan nating modyul. Ipagpapatuloy natin sa susunod na modyul ang mga gawain at kuwentuhan natin.

Sa araling ito, matututuhan mong gamitin ang naunang kaalaman o karanasan sa pagbuo ng mga tanong matapos mapakinggan ang isang teksto.

Magpatulong ka sa iyong kapamilya para basahin ang mga teksto o kuwento. Puwede ka ring humingi ng gabay sa pakikinig ng teksto sa kamag-anak na nakatira o malapit sa inyong bahay tulad ng iyong tiya at tiyo.

Marami akong gawaing inihanda para masubok ang iyong kaalaman tungkol dito. Basahing mabuti ang panuto sa bawat bahagi at isulat ang iyong mga sagot sa sagutang papel.

Pagkatapos ng modyul na ito, ikaw ay inaasahang:

- Nakabubuo ng mga tanong matapos mapakinggan ang isang teksto (**F3PN-IIj-13**).

Subukin

Pakinggan ang tekstong “Ang Bagong Sapatos ni Lito” na babasahin ng iyong kapamilya o **i - play** ang naka-record na tekstong binasa ng guro at gawin ang sumusunod:

Gawain ng magulang/guro

- (Ipaliliwanag ang gawain sa bata)

Gawain ng mag – aaral

- (Sagutin ang gawain)

Punan ng tamang salita ang patlang upang mabuo ang isang katanungan. Piliin mula sa kahon ang tamang sagot at isulat ito sa sagutang papel.

Ano	Sino	Saan	Kailan	Bakit
-----	------	------	--------	-------

1. _____ ang pangalan ng bata sa teksto?
2. _____ pumunta ang mag-ama?
3. _____ napalundag sa saya si Lito?
4. _____ naisipan ng tatay ni Lito na maglako ng mga prutas at gulay?
5. _____ ang nakipagpalitan ng paninda sa tatay ni Lito?

Aralin**1****Pagbubuo ng mga Tanong
Matapos Mapakinggan ang
Isang Teksto****Balikan**

Sagutin ang bawat tanong mula sa kuwentong napakinggan na “Ang Bagong Sapatos ni Lito”. Isulat ang letra ng tamang sagot sa iyong sagutang papel.

1. Bakit napalundag sa saya si Lito?
 - a. Nanalo siya sa paligsahan.
 - b. Nagkaroon siya ng bagong sapatos.
 - c. Binigyan siya ng bagong laruan.
2. Ano ang ginagawa ng nanay ni Lito sa bahay?
 - a. nag-aalaga ng mga hayop
 - b. nagtatanim ng mga halaman
 - c. nag-aalaga sa kaniyang mga nakababatang kapatid
3. Kailan naisipan ng tatay ni Lito na maglako ng mga paninda?
 - a. isang umaga
 - b. isang hapon
 - c. isang gabi
4. Saan naglako ng mga prutas at gulay ang tatay ni Lito?
 - a. sa bayan
 - b. sa siyudad
 - c. sa baranggay
5. Paano nagkaroon ng bagong sapatos ang bata sa kuwento?
 - a. Bumili ang tatay niya ng sapatos sa mall.
 - b. Pinalitan ng sapatos ang tindang prutas ng tatay niya.
 - c. Nakapulot sila ng sapatos sa bayan.

Tuklasin

Pakinggan ang tekstong babasahin ng iyong kapamilya o i-**play** ang naka-**record** na tekstong binasa ng guro. Gawing katanungan ang bawat salaysay na ibinigay. Piliin ang letra ng tamang sagot at isulat sa sagutang papel.

Halimbawa: Masayang-masaya ang mga bata na naglaro sa labas dahil hindi bawal.

Sagot: Bakit masayang-masaya ang mga bata na naglaro sa labas?

1. Bawal lumabas ang mga bata at matatanda dahil sa nakamamatay na bayrus.
 - a. Ano ang ipinagbabawal ng batas?
 - b. Bakit bawal lumabas ang mga bata at matatanda?
 - c. Sino ang nakaimbento ng bakuna para sa COVI-19?
2. Idineklara ng mayor ang **Enhanced Community Quarantine** sa buong lungsod.
 - a. Sino ang nagdiklara ng **Enhanced Community Quarantine** sa buong lungsod?
 - b. Paano kumalat ang nakahahawa at nakamamatay na bayrus?
 - c. Bakit hindi makalabas ang mga bata at matatanda sa buong lungsod?
3. Kailangan ang **physical distancing** upang hindi mahawaan ng bayrus.
 - a. Saan nagpunta ang mga bata at matatanda?
 - b. Paano makalabas ng bahay para bumili ng pagkain?
 - c. Ano ang kailangan upang hindi mahawaan ng bayrus?
4. Ang kasalukuyang kinatatakutang bayrus ay tinatawag na **Coronavirus o COVID-19**.
 - a. Bakit nakakatakot ang **Coronavirus o COVID-19**?
 - b. Ano ang tawag sa kasalukuyang kinatatakutang bayrus?
 - c. Saan nagmula ang kinatatakutang bayrus?

5. Puwede nang lumabas kapag nakahanap na ng lunas o bakuna ang pamahalaan para sa nakamamatay na bayrus.
- Paano nakahanap ng gamot ang mga doctor?
 - Bakit kailangan natin ang bakuna?
 - Kailan puwedeng lumabas?

Suriin

Sa pakikinig ng teksto, makabubuo ka ng mga tanong kapag pag-aralan at unawain mo ito nang mabuti. Kinakailangang mabuo ang mga katanungan sa tamang paraan. Mayroon tayong mga salita na ginagamit sa pagtatanong tungkol sa tao, hayop, lugar, bagay, pangyayari at ideya. Ito tinatawag na mga salitang pananong. Ang mga halimbawa nito ay **sino**, **kanino**, **ano**, **kailan**, **saan** at **bakit**. Nagsisimula sa malaking titik ang bawat katanungan at nagtatapos sa bantas na tandang pananong (?).

Narito ang kahulugan o gamit ng mga salitang pananong at halimbawa ng bawat isa.

Sino o Kanino – Ito ay ginagamit sa pagtatanong kung saan ang tinutukoy na kasagutan ay nagsasad sa ngalan ng tao lamang.

Halimbawa:

Sino ang guro mo sa panahon ng pandemya?

Kanino mo ibibigay ang natapos na mga modyul?

Ano – Ito ay ginagamit sa pagtatanong tungkol sa impormasyon ng isang tao, hayop, bagay, lugar, pangyayari o ideya.

Halimbawa:

tao - Ano ang pangalan mo?

hayop - Ano ang paboritong pagkain ng alaga mong pusa?

bagay - Ano ang kulay ng sombrero na sinusuot ni Lino?

lugar - Ano ang pagdiriwang ng bansang Pilipinas tuwing buwan ng Agosto?

pangyayari - Ano ang tema o kulay ng mga suot sa kasalan?

ideya - Ano ang iyong natutunan sa araling ito?

Kailan – Ito ay ginagamit sa pagtatanong kung saan ang tinutukoy na kasagutan ay tungkol sa oras o panahon.

Halimbawa:

Kailan mo natutunan ang pagbasa ng aklat?

Saan – Ito ay ginagamit sa pagtatanong kung saan ang tinutukoy na kasagutan ay tungkol sa pook o lugar.

Halimbawa:

Saan nakatira ang guro mo?

Bakit – Ito ay ginagamit sa pagtatanong kung saan ang tinutukoy na kasagutan ay tungkol dahilan o pagpapaliwanag.

Halimbawa:

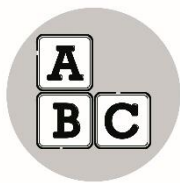
Bakit kailangang magsuot ng **facemask** kapag lumabas ng bahay?

Bilang karagdagang gabay ng iyong pagkatuto sa araling ito, basahin mo ang ibinigay na maikling talata sa ibaba at ang mga katanungan na nabuo mula rito.

Masayang-masaya ang nanay at tatay ni Lorna nang dumating sa kanilang bahay galing sa trabaho. Nakita kasi nila ang mga nakahandang pagkain sa mesa para sa kanilang hapunan. Nagtulungan pala ang kanilang mga anak sa mga gawaing bahay. Natapos din nila lahat ang mga nakatakdang aralin sa kanilang modyular na pag-aaral. Pagkatapos nilang kumain ay sabay na silang umupo sa sala at nanood ng kanilang paboritong teleserye habang kumakain ng sorbetes.

Ang mga sumusunod ay halimbawa ng mga katanungan na nabuo mula sa binasang talata.

1. Ano ang nakita ng mga magulang ni Lorna sa mesa?
2. Sino ang nagtutulungan sa mga gawaing bahay?
3. Saan umupo ng sabay ang buong pamilya?
4. Kailan dumating ang nanay at tatay ni Lorna?
5. Bakit kailangang tapusin ang mga gawain sa nakatakdang oras?

Pagyamanin

Gawain A

Sa tulong ng nakatatanda sa iyo, pakinggan mo ang tekstong kaniyang babasahin.

Ayusin ang tanong mula sa napakinggang teksto na nasa loob ng kahon. Siguraduhin lamang na nauna ang pinakamaikli at sa hulihan naman ang pinakamahaba na katanungan upang mabuo ang **Question Pyramid**.

Kailan naintindihan ni Emil ang kanilang sitwasyon?

Bakit kinapos ng oras ang mga magulang ni Emil na tulungan siya sa paggawa ng kanyang mga takdang aralin?

Paano nakamit ni Emil ang Unang Karangalan at iba pang mga parangal?

Ano ang pamagat ng teksto?

Gawain B

Pagtambalin ang mga katanungan mula sa binasang teksto na nasa hanay A sa mga larawang nasa hanay B. Isulat ang letra ng tamang sagot sa iyong sagutang papel.

A

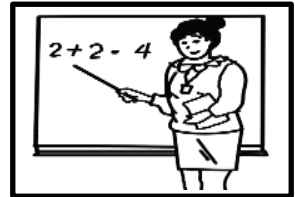
1. Paano tumutulong si Emil sa mga gawain sa silid-aralan?
2. Ano ang gagawin mo upang hindi makagawa ng ingay sa silid?
3. Saan dapat gawin ang takdang aralin?
4. Sino ang nagtuturo ng leksiyon?
5. Bakit nakatanggap si Emil ng medalya?

B

a.

b.

c.

d.

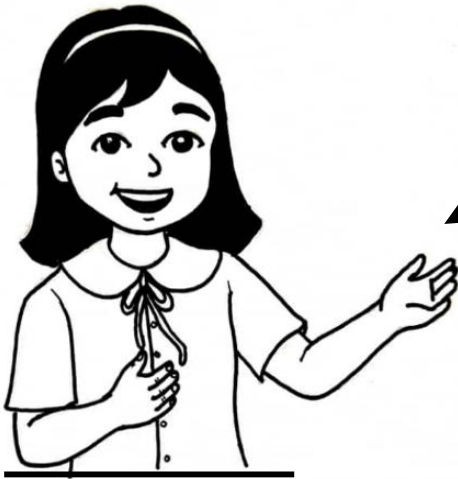
e.

Isaisip

Punan ang mga patlang upang mabuo ang kaisipan.

Nalaman kong **makabubuo**
ako ng mga _____
matapos mapakinggan ang
isang _____.

Isagawa

Pakinggan ang bawat tekstong babasahin ng iyong kapamilya o **i-play** ang bawat tekstong naka-**record** na binasa ng guro. Bumuo ka ng isang katanungan base sa iyong naintindihan sa bawat tekstong binasa.

1. Si Francis ay madalas kulang ang oras sa pagtulog dahil sa paglalaro ng **online games**. Hindi rin siya kumakain ng mga masustansiyang pagkain tulad ng prutas at gulay. Nag-aalala na ang kaniyang nanay sa kalusugan niya.

Tanong: _____

2. Maliit pa lamang si Kirby ay iniwan na siya ng kaniyang ina. Pumunta ito sa ibang bansa upang magtrabaho para matustusan ang pangangailangan ng pamilya. Ilang taon din ang bibilangin bago siya makauwi.

Tanong: _____

3. Pagkatapos kainin ni Akie ang kaniyang biniling saging ay basta na lamang niyang inihagis ang balat nito. Bigla niyang narinig ang isang malakas na sigaw. Paglingon niya may nadulas na pala sa semento dahil sa balat ng saging na hindi niya itinaon ng tama.

Tanong: _____

4. Mabait na bata si Mona. Lagi niyang sinusunod ang payo ng kaniyang mga magulang. Nagsisimba ang buong pamilya niya tuwing Linggo. Kapag may problema na dumarating sa kanila ay mahinahon lamang ang kaniyang mga magulang at nagdarasal agad sila upang makahanap ng solusyon dito.

Tanong: _____

5. Nakaugalian na ni Dennis ang pagsasabi ng totoo. Isang araw, nakapulot siya ng pitaka sa gilid ng kalsada na malapit sa kanila. Ibinigay niya agad ito sa kaniyang ina at agad na sinuri. Nalaman nila na pagmamay-ari pala ito ng kanilang kapitan na naglilibot kinaumagahan. Pumunta agad sila sa opisina ng baranggay at isinauli ang pitaka. Lubos naman ang pasasalamat ng kanilang kapitan.

Tanong: _____

Tayahin

Pakinggan ang tekstong babasahin ng iyong kapamilya o **i-play** ang naka-record na tekstong binasa ng guro. Punan ang patlang upang makabuo ng katanungan.

1. Sino _____
2. Ano _____
3. Kailan _____
4. Saan _____
5. Bakit _____

Karagdagang Gawain

Pumili ka ng sinumang miyembro ng pamilya na nakatatanda sa iyo. Hayaan mo siyang ikuwento ang sarili niyang karanasan sa buhay. Maghanda ka ng limang katanungan na itatanong sa kaniya.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Subukin

Ang Bagong Sapatos ni Lito

Akda ni: Irene C. Opinaldo

Mahirap lamang ang pamilya ni Lito. Walang permanenteng trabaho ang tatay niya. Nag-aalaga naman ang nanay niya sa kaniyang mga nakababatang kapatid.

Tulad ng ibang bata gustong-gusto ni Lito na magkaroon ng bagong sapatos. Ngunit hindi makabili ang tatay niya dahil laging inuuna ang pagkain.

Isang umaga, naisipan ng tatay niya na maglako ng mga prutas at gulay. Agad sumama si Lito sa tatay niya. Napadaan sila sa isang bangketa na nagtitinda ng iba't - ibang uri ng sapatos.

Tinawag ang tatay ni Lito ng isang lalaki.

"Tatay, halika po! Maari ko bang palitan ng sapatos ang tinda mo na saging?" Sambit ng nagtitinda ng sapatos na siya rin pala ang may-ari ng tindahan.

"Oo iyong pambata na sapatos para sa anak ko na ito", agad na sagot ng tatay ni Lito.

Napalundag si Lito sa tuwa! Dahil sa **barter trade** sa kanilang bayan nagkaroon siya ng bagong sapatos.

Tuklasin

Bakit Bawal Lumabas?

Akda ni: Irene C. Opinaldo

Noong nakaraang taon ay masayang-masaya ang mga bata na pumunta sa paaralan sa lungsod ng Tagum. Puwedeng sumakay ang mga bata sa motorsiklo o traysikel kasabay ang kanilang mga kapatid, kaklase at mga kaibigan at pati na rin mga magulang at sinumang pasahero. Ngunit, biglang nagbago ang lahat.

Idiniklara ng mayor ang **“Enhanced Community Quarantine o ECQ”** sa buong lungsod kaya hindi na puwedeng lumabas ang mga bata at matatanda. Hindi na rin puwedeng sumakay ng sabay dahil kailangan ang **physical distancing** upang hindi magkahawaan. Ito ay dahil sa delikado at nakamamatay na Coronavirus o **COVID-19**.

Kapag nakahanap na ang ating pamahalaan ng lunas o bakuna para rito, puwede na tayong lumabas.

Pagyamanin

Sipag at Tiyaga ang Kailangan

Akda ni: Irene C. Opinaldo

Si Emil ay isang mag-aaral na naghahangad na manguna sa klase. Ngunit kinakapos ng oras ang kaniyang mga magulang upang tulungan siya sa kaniyang mga gawain at takdang aralin. Maagang umaalis sa bahay ang kaniyang nanay at tatay at gabi na kung umuwi dahil sa paghahanapbuhay.

Sa murang edad ni Emil ay naintindihan na niya ang kanilang sitwasyon kaya pinili na lamang niya na magsikap at mag-aral ng mabuti. Hindi siya nagdadaldal sa klase. Tumutulong siya sa mga gawain sa silid-aralan. Higit sa lahat laging nakikinig sa mga leksiyon. Ginagawa rin niya ang lahat ng mga takdang - aralin na ibinigay ng kaniyang guro.

Sa pagtatapos ng panuruang taon, si Emil ang nagkamit sa Unang Karangalan. Nakatanggap siya ng medalya at iba pang mga parangal.

Masayang-masaya si Emil at ang mga magulang niya.

Tayahin

Mabait na Kaibigan

Akda ni: Irene C. Opinaldo

Magkapitbahay sina Melit at Rina.

Nag-iisang anak lamang si Melit habang si Rina ay may maraming kapatid. Magkasabay silang lumaki at pareho pa ang taon ng kanilang kapanganakan. Magkaklase rin sila mula kinder hanggang ngayon na nasa ikatlong baitang na sila.

Isang araw, binigyan sila ng kanilang guro ng proyekto. Maraming kagamitan ang kailangang bilihin. Walang pambili si Rina kaya labis na ang kaniyang pag-aalala.

Hindi sinabi ni Rina ang kaniyang problema ngunit alam na ito ni Melit. Pinahiram siya ni Melit ng mga gamit at pareho silang nakapasa ng proyekto.

Susi sa Pagwawasto

<p>Subukin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ano 2. Saan 3. Bakit 4. Kailan 5. Sino 	<p>Balikan</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. b 2. c 3. a 4. a 5. b 	<p>Tuklasin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. b 2. a 3. c 4. b 5. c 	<p>Isaisip</p> <p>tanong teksto</p>
---	--	---	--

<p>Karagdagang Gawain</p> <p>Maaaring magkaiba ang mga tanong na kasagutan. (Answer may vary)</p>	<p>Tayahin</p> <p>Maaaring magkaiba ang mga tanong na kasagutan. (Answer may vary)</p>	<p>Isagawa</p> <p>Maaaring magkaiba ang mga tanong na kasagutan. (Answer may vary)</p> <p>Pagymamanin</p> <p>I. Ano ang pamagat ng teksto?</p> <p>Kailan naintindihan ni Emil ang kanilang sitwasyon?</p> <p>Paano nakamit ni Emil ang Unang Karangalan at iba pang Parangal?</p> <p>Bakit kinapos ng oras ang mga magulang ni Emil na tulungan siya sa paggawa ng kanⁱⁿyang mga takdang aral?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. c 2. d 3. e 4. b 5. a
--	---	--

Sanggunian

Opinaldo, Irene C. (2020).

K to 12 Filipino Gabay Pangkurikulum sa Filipino. Department of Education 2016, 53-54

K to 12 Most Essential Learning Competencies for Filipino Grade 3. Department of Education Curriculum and Instruction Strand 2020, 150-153

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph